

- ÉÉN -

WOORDIGERS VAN EEN BOURGEOISSAMENLEVING. HUN VERZETSMENTALITEIT IS DIE VAN DE KNOKPLOEG DIE DE MAATSCHAPPIJVORM VAN HUN VADERS WIL BESCHERMEN, SAMEN MET HET VOLKSEIGENE... WAT WIL EEN VOLK DAT DEZE HELDEN BEZIT, EIGENLIJK NOG MEER? DE VRAAG WAS TOEN DE STRIP BEGON TE VERSCHIJNEN BEPAALD NIET RELEVANT: HET VOLK BEZAT DE GAULLE."

HET HOOFDSTUK "OVER STRIPS EN COMMUNICATIE" ACHT IK HET BELANGRIJKSTE. HIERIN PLEIT DE SCHRIJVER VOOR HET ONTWIKKELEN VAN "KRITISCHE DECODEERDERS" EN HIJ VINDT, DAT DEZE TAAK ALLEREERST OP DE SCHOLEN MOET WORDEN AANGEPAKT. "BIJ HET AANLEREN VAN EEN KRITISCHE HOUDING TEGENOVER DE PRODUKTEN VAN DE MASSACOMMUNICATIEMEDIA KUNNEN STRIPS UITSTEKEND VAN DIENST ZIJN."

NIET JIJ LEEST MAAR ZIJ, EN WAT DOE JE ERAAN?

(DIT BOEK KAN ONTLEEND WORDEN BIJ DE CENTRALE BIBLIOTHEEK VAN HET M.N.O.N.C., NUMMER NE.3237.A)

INFORMATIE 4 : "TAALOPBOUW VIA LUISTEREN" VAN H. SLAGTER-SIJNSTRAS, UITGEGEVEN BIJ VERMANDE ZONEN, UITGEVERIJ IJMUIDEN (PIONIERREEKS 10, 1973) IS EEN BESCHRIJVING VAN DE WERKWIJZE OM BIJ KINDEREN MET LEES- EN SPELLINGSMOEILIKHEDEN VIA EEN ACTIVERING VAN DE GEHOOR- EN LUISTERFUNCTIE TE KOMEN TOT EEN JUISTE SCHRIJFWIJZE. NA EEN UITVOERIGE INLEIDING OVER DE THERAPIE VOLGT EEN VOLLEDIG UITGEWERKTE LEERGANG (KLANKDIFFERENTIATIE-OEFENINGEN EN DICTEETJES). TENSLOTTE ZIJN ER EEN AANTAL SPELSUGGESTIES. CENTRALE BIBLIOTHEEK: NE.7500.B.

INFORMATIE 5: VAN SCHOOLRADIO-UITZENDINGEN VALT SOMS IETS TE LEREN. DAAROM AANDACHT VOOR "DE KRANT", VIER UITZENDINGEN VIA HILVERSUM 1 OF 2, TELKENS OP DINSDAG (22/1, 12/2, 19/3 EN 9/4, VAN 14.10 TOT 14.30 UUR). DOELSTELLINGEN VAN DE UITZENDINGEN: KENNISMAKEN MET DE MENSEN DIE, VOORAL INHOUDELIJK, EEN KRANT MAKEN EN HET ZELF TAALACTIEF EN TAALCREATIEF BEZIG ZIJN DOOR EEN EIGEN KRANT IN DE SCHOOL SAMEN TE STELLEN. AAN DE TECHNISCHE KANT ZAL SLECHTS TERLOOPS AANDACHT BESTEED WORDEN, OMDAT DE SAMENSTELLERS VEEL AANDACHT WILLEN INRUIMEN VOOR DE TAALASPECTEN. DE EERSTE UITZENDING WIL AL DADELIIK BASISMATERIAAL VOOR EEN KRANTENPAGINA AANDRAGEN: ER VALT EEN INTERVIEW TE BELUISTEREN, EEN REPORTAGE, EEN COMMENTAAR, EEN BUITENLANDSE CORRESPONDENTIE EN MET BEHULP VAN DIE GEGEVENS KAN IN DE KLAS EEN BLADZIJDE VAN EEN KRANT SAMENGESTELD WORDEN. TIJDENS DE UITZENDING KUNNEN DUS AANTEKENINGEN GEMAAKT WORDEN. HET WERKEN IN GROEPEN ZAL HIERBIJ AANGEWEEZEN ZIJN: ANDEREN DUIDELIJK MAKEN WAT JE BEDOELT, PROBEREN EEN ANDER TE BEGRIJPEN, NIET STEEDS HET WOORD WILLEN HEBBEN, JE NIET OMVER LATEN PRATEN, HARDOP DENKEN OVER DE MANIER WAAROP HET WERKSTUK HET BEST SAMENGESTELD KAN WORDEN... ALLEMAAL NIET TE ONDERSCHATTEN BROKKEN TAALCREATIVITEIT.

INFORMATIE 6 : NOG EENS 'NIET JIJ LEEST MAAR ZIJ, EN WAT DOE JE ERAAN?' BLADZIJDE DRIE EN VIER VAN DIT NUMMER WORDEN IN BESLAG GENOMEN DOOR EEN VERWERKINGSSTENCIL, WAAROP EEN FRAGMENT STAAT UIT HET BOEK "KAATJE BEN JE BOVEN?" VAN LEA SMULDERS (CANTECLEER, DE BILT). DIT BOEK HANDELT OVER ROSA, EEN MEISJE, DAT GRAAG DE BAAS WIL SPELEN, DAT DENKT DAT ZE WEL WAT TE VERTELLEN ZAL HEBBEN ALS ZE GROOT IS. WAAR ZE ECHTER OOK KOMT, THUIS, BIJ DE TAARTENBAKKER, BIJ DE VROUW VAN DE DOKTER OF BIJ DE HOEDENMAAKSTER, OVERAL MOET ZE DOEN WAT HAAR GEZEGD WORDT. NA ZEVEN JAAR KEERT ZE NAAR HAAR DORP TERUG, MOEDELLOS, EN DAAR MERKT ZE DAT ZE WEL WAT TE VERTELLEN HEEFT: ZE KAN WEL 100 VERHAALTJES VERTELLEN, WANT IN DIE ZEVEN JAAR HEEFT ZE HEEL WAT GEZIEN EN MEEGEMAAKT. AAN KINDEREN, DIE NAAR HAAR VERHAALTJES WILLEN LUISTEREN, HEEFT ZE GEEN GEBREK, OMDAT ZE LATER TROUWT MET DE SCHOOLMEESTER MET WIE ZE SAMEN DE BAAS SPEELT...

DE VRAGEN BIJ DEZE TEKST, VOORAL A, F, H EN I, MOETEN BESLIST HEEL WAT TAALACTIVITEIT EN -CREATIVITEIT LOSMAKEN. ZE WIJKEN OP EEN GELUKKIGE MANIER AF VAN DE STEREOTIEPE "WAAR STAAT..." EN "HOE WORDT DAT OF DAT GEZEGD"-VRAAGJES AF. EEN MOOIE VOORBEREIDING MOET ZIJN: OP HET BORD SCHRIJVEN: "IK BEN DE BAAS IN DEZE KLAS!" EN "IK HEB HIER ALLES TE VERTELLEN" EN "MIJN WIL IS WET!" DE KINDEREN LATEN JOELLEN, HEN VRAGEN IN GROEPJES (MET EEN WOORDVOERDER) HUN PROTEST ONDER WOORDEN TE BRENGEN EN... ERBIJ DENKEN DAT IN DIT GEVAL UW OPINIE NIET BELANGRIJK IS!

HET TOTALE, LERENDE KIND, OPGENOMEN IN DE OPVOEDINGSSITUATIE C.Q. ONDERWIJSSITUATIE, DIJNT STEEDS MEER IN HET CENTRUM VAN ONDERZOEK VAN ONDERWIJSDSKUNDIGEN TE STAAN. DEZE ONDERWIJS-LEERSITUATIE KAN ZEER VARIËREND ZIJN. HET ONDERWIJSDOEL WISSELT IMMERS EN VOOR EEN BEPAALD DOEL IS B.V. DE ENE GROEPERING MEER GEWENST DAN VOOR EEN ANDER DOEL.

VUURSTREGEL DIJNT TE ZIJN, DAT WE HET KIND IN EEN ZODANIGE ONDERWIJSLEERSITUATIE MOETEN BRENGEN, DAT HET, IN DE ONTMOETING MET ORDENINGSSCHEMA'S, ZIJN EIGEN DENKEN, GEVOELEN, WILLEN EN MOTORIEK GAAT ONTWIKKELEN TOT STEEDS HOGERE NIVEAUS.

ALLEEN DOOR ZELF WAAR TE NEMEN, TE ONDERZOEKEN, GEGEVENS TE VERZAMELEN, LIEFST ZO VEEL MOGELIJK IN DIRECT CONTACT MET EN AANGRIJPEND BIJ WAT HET KIND BEKEND IS IN HET CONCRETE LEVEN: ALLEEN ZO, GERICHT OP EEN WAARNEMEND DOORDRINGEN TOT HET WEZEN VAN HET WAARGENOMENE, KOMT DE WERKELIJKE ZELFSTANDIGE ORIËTERING TOT STAND EN DAARMEE DIE INNERLIJKE VERENIGING VAN KIND EN LEVEN. DE EXPLOITATIE MOET HET INVENTIEVE, CREATIEVE DENKEN STIMULEREN.

===== HET HIERBOVEN OMSCHREVENE GELDT NIET ALLEEN VOOR HET BASISONDERWIJS, MAAR VOOR HET ONDERWIJS IN AL HAAR GELEDINGEN. =====

UIT EEN TEKST VAN TH. L. M. BOUWMAN

LITERATUUR: - C. R. ROGERS: FREEDOM TO LEARN (COLUMBUS, OHIO)
- HAMELINE EN DARDELIN: LA LIBERTÉ D'APPRENDRE, JUSTIFICATION D'UN ENSEIGNEMENT NON-DIRECTIF (PARIS, ED. OUVRIÈRES, 1967)
- VOSSEN: ZICHZELF WORDEN IN MENSELIJKE RELATIES

NATUURLIJK KUNNEN LITERATUUR EN DOCUMENTATIE NIET VOLSTAAN. BEZIT U DE VOLGENDE ATTITUDES, DIE U TOELATEN MOGELIJKHEDEN TE SCHEPPEN OPDAT DE LEERLINGEN ZELF Zouden KUNNEN LEREN?

1. U ZORGT VOOR DAT UITERST BELANGRIJKE BASISKLIMAAT VAN DE GROEP, DE GEEST IN DE KLAS.
2. U HELPT DE BEDOELING, DE VERWACHTINGEN VAN DE LEERLINGEN EN DE ALGEMENE BEDOELINGEN VAN DE GROEP BEWUST WORDEN EN DUIDELIJK STELLEN.
3. U VERTROUWT OP DE BEHOEFTE VAN IEDERE LEERLING OM DEZE BEDOELINGEN EN VERWACHTINGEN (DIE DE MOTIVATIE VORMEN) WAAR TE MAKEN.
4. U STREEFT NAAR EEN GOEDE ORGANISATIE ZODAT O.M. EEN BREDE WAAIER VAN LEERMIDDELEN EN STUDIEMATERIAAL BESCHIKBAAR WORDT.
5. U BESCHOUWT UZELF ALS EEN SOEPEL MIDDEL DAT DE LEERLINGEN KUNNEN GEBRUIKEN.
6. U AANVAARDT ALLE UTINGEN IN DE KLAS, ZOWEL EMOTIONELE ALS INTELLECTUELE. DE TOTALE PERSOON WORDT IMMERS AANGESPOKEN EN DE TOTALE PERSOON DIJNT GEËNGAGEERD BIJ HET LEREN.
7. U PARTICIPEERT MEER EN MEER AAN HET LEERPROCES ALS LID ONDER DE ANDERE LEERLINGEN.
8. U BESCHOUWT UW INITIATIEVEN ALS EVENWAARDIG AAN DIE VAN DE LEERLINGEN; U AANVAARDT DAT UW OORDELEN EN EMOTIONELE UTINGEN OP GELIJKE BASIS BEHANDELD WORDEN. U NEEMT AAN DAT ZE EVENTUEEL DOOR DE LEERLINGEN VERWORPEN WORDEN.
9. U ONDERKENT UW EIGEN BEPERKINGEN EN AANVAARDT ZE.

TITEL VAN DE VOLGENDE AFLEVERING: "DE PRAKTIJK VAN HET GERICHTE KRINGGESPREK".